

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."

PRACOVNÍ LIST PRO ŽÁKY S PORUCHAMI ČTENÍ

Téma: Romain Rolland – Petr a Lucie

1. Pokus se vysvětlit nebo vyjádřit jinak.

- a) válečné plameny
- b) vzduch se tetelil očekáváním jara
- c) zaplavit Francii jako mořský příboj
- d) stín pověstí předcházel tuto pohromu
- e) návštěvy německých letadel

(Řešení: a) hrůzy, blízkost války; b) jaro bylo cítit ve vzduchu; c) obsadit Francii, dostat se do země; d) před pohromou se již leccos proslýchalo; e) nálety letadel)

2. Jaký básnický prostředek autor v ukázkách ve cv. 1 použil?

(Řešení: a) personifikace; b) personifikace; c) přirovnání; d) metafora; e) personifikace)

3. Přečti si úryvek z knihy.

Březen se vrátil a s ním delší den a první ptačí zpěvy. Ale zároveň s délkou dnů vzrůstaly také příšerné válečné plameny. Vzduch se horečně tetelil očekáváním jara a očekáváním zkázy. Bylo slyšet, jak sílí obludné dunění a jak se srážejí zbraně miliónů nepřátel, shromažďovaných již několik měsíců za hráziemi zákopů a přichystaných zaplavit jako bouřlivý mořský příboj celou střední Francii i s hlavním městem. Stín děsivých pověstí předcházel tuto pohromu: fantastické zprávy o otravných plynech, o jedech, jimiž bude naplněn všechen vzduch a jež prý se snesou na celé rozsáhlé kraje a všechno živé v nich zničí jako dusivá oblaka ze sopky Mont Pelée. Také návštěvy německých letadel, čím dál tím častější, dovedně udržovaly vzrušení v celé Paříži.

4. Jaká je v textu popsána situace? Jaký vyprávěcí postup autor použil?

(Řešení: situace na frontě a atmosféra v Paříži, Francii; popis)

5. Najdi v ukázce kontrast.

(Řešení: březen \ jaro \ ptačí zpěv x válka, zkáza; očekávání jara x očekávání zkázy)

6. Jak situaci popsanou úryvku asi vnímají Petr a Lucie? (otevřená otázka)

(Řešení: snaží se neuvědomovat si situace a nebezpečí, nemyslet na něj)

7. Přečti si druhý úryvek a ověř si své domněnky z ot. č. 6.

Petr a Lucie se stále vzpírali vědět něco z toho, co se dalo v jejich okolí; ale mírná všeobecná rozjitřenost, kterou bezděky vdechovali také oni v tom vzduchu obtěžkaném

hrozbami, **rozněcovala** touhu, jež **kvasila** v jejich mladých tělech. Tři **válečná léta** nakazila evropské **duše mravní lehkomyšlností** a ta **vnikla** i do **duší nejpočestnějších**. A **Petr a Lucie** **neměli náboženské víry**. **Ale** byli chráněni **jemností svých srdcí, svým pudovým studem**. **Jenže potají se rozhodli, že se jeden druhému oddají, ještě než je od sebe oddělí slepá lidská krutost**. **Ještě si to neřekli. Až jednou večer.**

8. Najdi ve druhé ukázce slova zastaralá a básnická.

(Řešení např.: vzpírat se, dít se, bezděky, rozněcovat; rozjitřenost, touha kvasila...)

9. Vymysli slovo souznačné: hrozba, touha, mravnost.

(Řešení: hrozba – nebezpečí, ohrožení; touha – přání, prosba; mravnost – slušnost, řádnost)

10. Jak může člověk reagovat v situaci ohrožující život (válka, epidemie atd.)?

(otevřená otázka)